Instanţa de fond: Judecătoria Chişinău, sediul Rîşcani (jud. L. Holevițcaia)
Dosarul nr. 3r-1091/24 (2-22024804-02-3r-04092024)

D E C I Z I E

07 octombrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Completul de Contencios Administrativ în componența:
Preşedintele completului, Mîra Ghenadie
judecătorul Braga Angela și Sîrbu Victoria
Judecătorii

examinând în ordine de recurs, recursul declarat de Mitrofan Valeriu împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 05 decembrie 2023, adoptată în cauza înaintată în ordine de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Mitrofan Valeriu către IP „Centrul de Excelență în Construcții”, cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea furnizării informației solicitate și repararea prejudiciului cauzat,

C O N S T A T Ă:

La data de 21 februarie 2022 reclamantul Mitrofan Valeriu s-a adresat cu o acţiune în contencios administrativ către IP „Centrul de Excelență în Construcții”, solicitând:

- constatarea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea furnizării informației solicitate în baza cererii de acces la informație nr.01-/22 din 25.01.2022;

- repararea prejudiciului cauzat în mărime de 5.000 lei în beneficiul reclamantului din contul Centrului de Excelență în Construcții prin refuzul nelegitim de a furniza informații sau prin alte acțiuni ce prejudiciază dreptul de acces la informații, precum și satisfacerea neîntîrziată a cererii solicitantului.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 05 decembrie 2023, s-a declarat inadmisibilă acțiunea reclamantului Mitrofan Valeriu împotriva IP „Centrul de Excelență în Construcții”, în partea încasării prejudiciului moral în sumă de 5.000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 05 decembrie 2023, s-a respins ca fiind neîntemeiată acţiunea reclamantului Mitrofan Valeriu împotriva Instituției Publice ”Centrul de Excelență în Construcții” privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație, prin nefurnizarea informației solicitate

în baza cererii de acces la informație nr.01/22 din 25.01.2022 și obligarea furnizării informației solicitate.

La data de 28 ianuarie 2024 Mitrofan Valeriu a declarat cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 05 decembrie 2023, solicitând admiterea recursului și anularea încheierii primei instanţe.

La data de 04 septembrie 2024 cauza dată a fost repartizată judecătorului Sîrbu Victoria, membrii completului fiind judecătorii Mîra Ghenadie și Braga Angela.

În motivarea cererii de recurs a indicat Mitrofan Valeriu argumente cu privire la fondul cauzei, menționând totodată că solicitarea formulată de Mitrofan Valeriu în cererea înregistrată la Centrul de Excelenţă în Construcţii, nu era pur formală, din contra aceasta urmărea satisfacerea interesului reclamantului de a şti ce probleme sunt şi cum sunt gestionate de către administraţia Centrului de Excelenţă în Construcţii din or. Chişinău.

Menționează că, luînd în calcul comportamentul administraţiei Centrului de Excelenţă în Construcţii din or. Chişinău , care denotă tendinţa de a acţiona deliberat în vederea îngrădirii nejustificate a dreptului reclamantului la informaţie, miza pe care ultimul o avea la obţinerea informaţiei solicitate, instanţa de judecată în cazul dat are menirea de a stabili că comunicarea peste termen a informaţiilor solicitate , sau neeliberarea documentelor solicitate a cauzat în mod indubitabil reclamantului anumite suferinţe psihice.

Susține că, ţinând cont de forma vinovăţiei pîrîtului la cauzarea prejudiciului reclamantului, judecând în mod echitabil, Mitrofan Valeriu apreciază că suma de 5.000 lei este suficientă pentru a compensa orice prejudiciu de ordin moral cauzat reclamantului prin refuzul de a furniza informaţia solicitată în cerere.

Invocă că, pârâtul a comis în raport cu reclamantul o faptă ilicită prin încălcarea dreptului acestuia de acces la informaţie, faptă ce a cauzat cert suferinţe psihice reclamantului.

Declară că, în speţa dată, nu este necesară respectarea procedurii de soluţionare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară, iar instanţa de fond a ignorat prevederile art.21 alin.(1) din Legea privind accesul la informaţie nr. 982 din 11.05.2000.

Consideră că, instanţa de fond urma să-si decline competenţa în favoarea Judecătoriei Chisinău, sediul Centru, în instanţa de drept comun, din motiv că Centrul de Excelenţă în Construcţii din or. Chisinău nu este o autoritatea publică, iar încheierea respectivă contravine practicii judiciare. Centrul de Excelenţă în Construcţii din or. Chişinău nu reprezintă o autoritate publică în sensul prevăzut de art.7 Cod administrativ şi nu acţionează în regim de putere publică. Prin urmare, acţiunea înaintată de Valeriu Mitrofan nu este îndreptată împotriva unei autorităţi publice care acţionează în regim de putere publică, iar acţiunile/inacţiunile

pârâtului Centrul de Excelenţă în Construcţii din or. Chişinău, nu deţin substanţă administrativă în senul prevăzut de reglementările Codului administrativ şi astfel, acestea nu pot fi supuse controlului în instanţa de judecată competentă în materia contenciosului administrativ.

Mai menționează că, solicită repunerea în termen a cererii de recurs din motiv că pe data de 28.01.2024, întîmplător a depistat pe pagina web a instanţei de judecată încheierea din 05.12.2023.

Verificînd legalitatea încheierii judecătoreşti contestate, pe baza dosarului şi a motivelor invocate în recurs, Completul de contencios administrativ al Colegiului civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, consideră necesar de a respinge cererea cu privire la repunerea în termen și a declara inadmisibil recursul, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a) Codul administrativ, examinînd recursul împotriva încheierii judecătoreşti, instanţa adoptă una dintre următoarele decizii: a) declară recursul inadmisibil

În conformitate cu prevederile art.241 alin.(3) din Codul administrativ prevede că, (3) pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătoreşti se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art.236 alin.(1), alin.(2) lit.d) din Codul administrativ, instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special cînd apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

Potrivit art.237 din Codul administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) şi (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel şi în termenul de prezentare a motivării apelului. Încheierea instanţei de apel prin care este respinsă cererea de repunere în termenul de apel sau în termenul de prezentare a motivării apelului poate fi contestată cu recurs. Încheierea instanţei de apel prin care s-a făcut repunerea în termenul de apel sau în termenul de prezentare a motivării apelului poate fi contestată doar odată cu fondul.

Conform art.65 alin.(1)-(2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voinţa ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care

confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază şi, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Potrivit art. 96 alin. (1) Cod administrativ, notificările şi comunicările către participanţii la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă şi eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării şi acceptată de participantul la procedură.

Completul judiciar reține că, încheierea supusă recursului a fost emisă la data de 05 decembrie 2023, fiind recepționată contrasemnătură prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei" de către recurentul Mitrofan Valeriu la data de 15 decembrie 2023, potrivit avizului poștal nr. DS8011028975AS, la adresa reclamantului – *****. (a se vedea f.d.108)

Prin urmare, instanța de recurs constată că termenul de declarare a recursului a început să curgă de la data de 16 decembrie 2023, ziua imediat următoare în care a fost recepționată încheierea din 05 decembrie 2023 și a expirat la data de 02 ianuarie 2024 ultima zi de depunere, zi lucrătoare de marți.

Așadar, conform art.242 Codul administrativ recursul împotriva acestei încheieri din 05 decembrie 2023, fiind notificată și recepționată la 15 decembrie 2023, urma a fi depus până la data de 02 ianuarie 2024 inclusiv, fiind ultima zi de depunere a recursului, în timp ce la caz, recursul a fost depus la data de 28 ianuarie 2024.

Completul judiciar reține că, instanța poate repune partea în termenul omis, dacă acesta nu a fost respectat din motive care nu au depins de voința părții, confirmate prin probe în modul prevăzut de lege.

La caz, recurentul Mitrofan Valeriu solicită repunerea în termenul legal.

Astfel, Completul de judecată consideră că, temeiul invocat de recurentul este unul neîntemeiat, care nu denotă imposibilitatea depunerii cererii de recurs în termenul stabilit de lege, or potrivit materialelor cauzei se atestă că nu a fost depusă diligența corespunzătoare, iar alegațiile precum că a aflat despre încheierea primei instanțe de pe portalul instanțelor, Completul îl apreciază critic, întrucât acestea se combat prin avizul poștal menționat supra.

Conform art. 24 alin. (1) şi (2) din Codul administrativ, participanţii la procedura administrativă şi procedura de contencios administrativ trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi îndeplinească obligaţiile cu bună-credinţă, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanţi. Participantul care îşi exercită drepturile procesuale în mod abuziv şi nu îşi îndeplineşte obligaţiile procesuale cu bună-credinţă răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale şi morale cauzate.

Astfel, recurentul urma să depună diligență efectivă în vederea exercitării dreptului de a ataca actul judecătoresc în termenul prevăzut de lege și anume din momentul notificării încheierii judecătorești, însă a omis să motiveze omiterea

termenului.

Prin urmare, Completul judiciar conchide netemeinicia cererii de repunere în termen, aceasta urmând a fi respinsă, or, efectuarea defectuoasă a unui act procedural, fără a fi prezentate probe întemeiate care să dovedească că motivele nu au depins de voința părții, nu constituie temei de repunere în termen.

Totodată, Colegiul Civil reamintește că respectarea de către părţi a termenilor legali constituie o obligare pozitivă a părţilor şi are menirea asigurării bunei funcţionări a justiţiei, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege şi doar în cazul în care partea care înaintează o cerinţă de repunere în termen și va prezenta instanţei probe pertinente şi admisibile, prin care va dovedi că omiterea termenului a fost cauzată de motive întemeiate.

La caz, probe care să denote justificarea omiterii termenului nu au fost prezentate.

Astfel, recurentul urma să depună diligență efectivă în vederea exercitării dreptului de a ataca actul judecătoresc în termenul prevăzut de lege și anume în termen de 15 zile din momentul notificării încheierii judecătorești, pe cînd la caz acest termen a fost încălcat.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudenţa sa constantă a reiterat că ţine de obligaţia părţilor de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanţă.

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 şi Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâţi a unui act procedural, instanţele judecătoreşti naţionale încalcă drepturile reclamanţilor la un proces echitabil.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancţiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanţei judecătoreşti, ale participanţilor la proces, cît şi ale persoanelor legate de activitatea acestora şi, în funcţie de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligaţia de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătoreşti, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează şi instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Coroborînd cele supra-elucidate, în baza normelor de drept indicate, avînd în vedere că omiterea termenului constituie temei pentru declararea inadmisibilă a

cererii de recurs, Completul de contencios administrativ concluzionează asupra respingerii cererii recurentului Mitrofan Valeriu cu privire la repunerea în termen și inadmisibilității cererii de recurs ca fiind depusă după termenul prevăzut de lege.

Prin urmare, Completul judiciar conchide că cererea de recurs depusă la 28 ianuarie 2024 împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 05 decembrie 2023, urmează a fi declarată inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art.236 alin.(2) lit. d), art.242, art.243 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, Completul de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

D E C I D E :

Se respinge cererea recurentului Mitrofan Valeriu cu privire la repunerea în termen.

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Mitrofan Valeriu împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 05 decembrie 2023, din motiv că a fost depus peste termenul prevăzut de lege, iar instanța a refuzat repunerea în termen.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii: Braga Angela

Sîrbu Victoria